

taget en Resolution, hvori dette Parti erklærede sig ikke uvillig til at forhandle om en ny Ordning, hvorved Folketingets Medlemstal nedsættes, eventuelt med andre Valgmaader end den foreliggende med Suppleringsmandater. Denne samme Forhandlingsvillighed viste sig hos de andre Partier udenfor de konservative Partier, hos de Partier, der staaar samlede om Grundloven, og alle viste Villighed til at forlade det af Regeringen foreslaaede og af det andet Ting vedtagne Grundlag med Suppleringsmandater og 140 Folketingsmænd. Resultatet foreligger nu i de af Flertallet stillede Ændringsforslag eller, om man vil, i Forslaget om en ny Valglov for Folketingets Vedkommende. Det viste sig hurtigt at være givet, at om en Overenskomst skulde naas, maatte den ligesom Regeringens Forslag søge at forene Enmandskredse med Forholdstalsvalg. Der er i Folketinget — og vi andre har ingen Grund til at falde i Forundring derover — en saa afgjort Sympati for den Valgmaade, vi har haft siden Grundlovens Givelse, og som man har i næsten alle andre europæiske Lande, at Enmandskredse nu absolut ikke vil kunne udslættes. Jeg er nu heller ikke i Tvivl om, at denne Sympati deles af en meget stor Del af Vælgerne. Opfattelsen af Forholdstalsvalg og Fordelene ved dette har endnu ingenlunde klaret og fæstnet sig saaledes, at dets fulde Indførelse nu ikke vilde vække megen Modstand, megen Misbilligelse hos en stor Del af Vælgerne og Følelsen hos disse af, at dette var et alt for radikalt Brud med det bestaaende. Paa den anden Side havde vi Medlemmer i dette Ting en levende Følelse af, at var først Døren aabnet for Forholdstalsvalg, saaledes som det var sket ved Regeringens Lovforslag, men paa en Maade, som fremkaldte megen Tvivl, burde denne Dør ikke atter slaas i. Mest lige ud ad Landevejen og det, der laa nærmest for, vilde det have været at vende tilbage til det Lovforslag, der har ligger her i dette høje Ting i et halvt Aar som oversendt til os fra Folketinget og der vedtaget med 100 Stemmer, Forslaget med sine 129 Enmandskredse og Omvalg. Denne mest nærliggende Udvej ønskede vi dog ikke at gaa, trods det, at Forslaget med de 20 Suppleringsmandater, der væsentligst vilde tilfalde Højre, kun havde mødt absolut og afgjort Modstand hos de konservative Partier. Vi ønskede ikke, at det skulde forblive ved dette ene første Tilbud om Forholdstalsvalg, dette første Forsøg med dets Indførelse ved

Folketingsvalg her i Landet, og at Døren dermed skulde slaas i igen for denne Gang. De Ændringer, vi foreslaar, søger derfor ligesom Regeringen delvis at medoptage Forholdstalsvalg, samtidig med, at Enmandskredse og Valgene i disse bevares. Men vi mener — dette siger jeg dog kun for mit Partis Vedkommende —, at disse Ændringsforslag gør det paa en bedre Maade end Regeringens. Det blander ikke de to Valgmaader sammen med de Ulemper til begge Sider, som denne Sammenblanding kan medføre, men stiller dem hver for sig, beholder de rene Valg i Enmandskredse og indfører virkelige Forholdstalsvalg der, hvor dette kan ske, uden at man kolliderer med Enmandskredsinteresserne, altsaa i Hovedstaden og de andre større Byer, hvor der skal vælges mere end 1 Folketingsmand.

Det Forslag, som de Partier, der staaar samlede om Grundlovsforslaget, ved Imødekommen paa forskellig Vis har kunnet tiltræde, bærer ikke Navn af midlertidig Valglov. Et saadant Navn betyder i Virkeligheden intet. Enhver Lov er midlertidig og løver kun, til Konge og Rigsdag afløser den med en anden. Men Forslaget bærer Midlertidighedens Mærke paa sin Pande. Forslagsstillerne erkender, at Forslaget ikke vil være egnet til at være den faste og for en kommende Menneskealder gældende Ordning. Skulde det staa som en helstøbt og fast Ordning, hvorunder det første Slægtled eller mere maatte ventes at skulle finde sig til Rette, da kunde det ikke lade de nuværende Kredse bestaa uforandret med den meget betydelige Forskel i deres indbyrdes Størrelse — et Forhold, hvori Forslaget i øvrigt er ganske overensstemmende med det af Regeringen forelagte —, og da vilde det, erkender jeg, have sin Vanskelighed, og maaske ogsaa sin Betænkelighed, at indføre de to forskellige Valgmaader paa de to forskellige Steder, det rene og fuldt gennemførte Forholdstalsvalg i de store Byer, Flertalsvalget i Enmandskredse i det øvrige Land.

Forslaget tilkendegiver saaledes i sig selv sin midlertidige Karakter. Dette kan være en Svaghed hos Forslaget, thi det betyder, at Forhandlingerne om en Valglov ikke hermed er sluttede for et længere Tidsrum, men netop at de vil blive optaget. Ja, det kan være en Svaghed, en Ulempe ved Forslaget. Under almindelige Forhold vilde det være en Ulempe ved en Lov, at den selv paakaldte snart at komme frem igen til fornyet